

□ ПАС.
КАНЕЦ
ПАЛІТЫЧНАГА
ЛЕТА.

2

НЕПРЫЗНАНЫ
КУЦЮР'Е.
Візітная картка.

2

□ Кур'ер "ЧЗ".
ЧЫМ ДЫХАЕ
СКАУТ?

2

НЕДАПЕТАЯ
ПЕСНЯ
ЖАЎРАНКА...

3

□ "Гарчычкі".
ПАСМЯЁМСЯ?

4

БЕЛАРУСКАЯ
МАЛАДЗЕЖНАЯ
ГАЗЕТА

ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

1 верасня 1994 г.

Чацвер

№ 95(13812)

Кошт у розніцу 10 рублёў

Выдавецца з 1921 года

Малое Віктар ДУБОВІК

ДЗЕНЬ ДОБРЫ, ШКОЛА!

Менавіта з такіх слоў пачаўся сённяшні дзень для многіх грамадзян нашай краіны. Сярод іх і 30 тысяч хлопчукоў і дзяўчынак Першамайскага раёна г.Мінска. Ці гатовыя школы да сустрэчы з імі, што новага, цікавага падрыхтавалі для вучняў настаўнікі? Адкажаць на гэтыя пытанні мы прапанавалі намесніку загадчыка па вучэбна-выхаваўчай рабоце аддзела адукацыі Першамайскага раёна г.Мінска Святлане Аляксандраўне БОСАЙ:

— Для кожнага настаўніка першае верасня — заўсёды вельмі шчыльнае і адказнае свята. Гэта сімвалічны пачатак нялёгкага шляху ў чужую краіну ведаў. Што новага на гэтым шляху? Перш за ўсё — узрастаючая ўвага да асобы вучня, фарміраванне асобы, у пэўным сэнсе, нават адраджэнне. Сёння школы максімальна імкюцца працаваць для дзяцей, задавальняць іх патрэбнасці і інтарэсы. Равніны аддзел адукацыі прыводзіць значную работу па гуманізацыі навучальна-выхаваўчага працэсу ў школах. У аснове яе — законы аб адукацыі, аб мовах і аб правах дзяцей, новыя канцэпцыі адукацыі і выхавання. Дзяржаўная комплексная праграма развіцця адукацыі і выхавання ў Беларусі.

У раёне працуюць 3 школы-гімназіі, 24 агульнаадукацыйныя школы, 10 мюльцоў рознага ўзросту. У 3 школах працуюць эксперыментальныя праграмы. Вядзецца профільнае навучанне: фізіка-матэматычнае, грамадска-гуманітарнае, эканамічнае, эканамічнае. 50 працэнтаў школ раёна маюць статус беларускамоўных, працуюць 176 беларускамоўных класаў, паступова ажыццяўляецца пераход установаў адукацыі на нацыянальную аснову, вядзецца прапаганда беларускай мовы, як дзяржаўнай мовы Рэспублікі Беларусь.

У сувязі з пераходам на новы змест адукацыі і новыя метадыка-педагагічныя тэхналогіі абдымаюць сур'ёзныя змены ў арганізацыі навучальна-выхаваўчага працэсу, у рабоце з педагогічнымі кадрамі. 33 кабінеты камп'ютарнай тэхнікі ў школах дапамагаюць ажыццяўляць навучанне і выхаванне на ўзроўні сучасных патрабаванняў, зроблены пэўныя крокі па ўвадзенню камп'ютарнай тэхнікі ў сферу кіравання адукацыі.

Сёння жыццё запатрабавала адкрыцця 17 рэальных 10—11-х

класаў у агульнаадукацыйных школах і 4 рэальных класаў у вярхоўна-завочнай адукацыйнай школе № 24, якая ў перспектыве будзе шматпрофільнай або рэальнай школай.

Хочацца адзначыць, што больш цікавай стала і выхаваная работа. У школах з'явіліся новыя дзіцячыя аб'яднанні па інтарэсах: "Скарынічы", "Эколагі", "Міласэрнасць", "Нашадкі", створана першая ў рэ-

спубліцы раёна дзіцяча-юнацкая асацыяцыя "Бяспілка".

...І ўсё ж, нягледзячы на тое, што вопыт работы нашага аддзела атрымлівае распаўсюджванне ў рэспубліцы, існуе невялікая праблема. Напрыклад, неабходна ўзмацніць узамасувальны пачынальнік арганізацыі летняга адпачынку і працы дзяцей, працаўладкаванне непаўналетніх.

Нядаўна на сесіі райсавета народных дэпутатаў была разгледжана работа аддзела адукацыі

па ўдасканаленню навучальна-выхаваўчага працэсу ў школах і дашкольных установах. Спадзяёмся, што ў выніку намечаных мер нашы праблемы будуць хутчэй вырашаны.

З пачаткам новага навучальнага года, а Днём ведаў вітаюць усіх чытачоў "Чырвоны".

Запісала
Вера ШЧЭШНА.
Фота
Аляксандра ХІТРАВА.

Размова пра зарплату яшчэ не завершана?

Федэрацыя прафсаюзаў Беларусі правяла "круглы стол" па пытаннях занятасці і аплаты працы. Узвешлі ў ім прынялі члены ўрада, федэрацыі прафсаюзаў і аб'яднанні наймальнікаў, прадстаўнікі Вірхоўнага Савета, шэрагу міністэрстваў і ведамстваў, навукова-даследчых інстытутаў, Цэнтра занятасці, прадпрыемстваў.

Абмеркаваныя актуальныя праблемы, якія датычаюцца недаканаласці аплаты працы і занятасці насельніцтва. Старшыня Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі Уладзімір Ганчарыч пералічыў прычыны, з-за якіх мінімальна заробатная плата страціла ўсялякі сэнс як эканамічная катэгорыя. Асноўныя з гэтых прычын тлумачацца, у першую чаргу, гіперінфляцыяй і зніжэннем аб'ёму вытворчасці. Аднак пры аднолькавым зніжэнні вытворчасці ў рэспубліках СНД Беларусі мінімальна зарплата ў 5 разоў меншая, чым у Расіі, у 4 разы — чым у краінах Балтыі. Нават на Украіне атрымліваюць у два разы больш. Адна з эканамічных супярэчнасцей у сістэме аплаты ў рэспубліцы заключаецца ў неадпаведнасці мінімальнага бюджэту спажывання (спажывецкай карзіны) мінімальнай зарплате, яна ў 8 разоў меншая. Федэрацыя прафсаюзаў бачыць два шляхі выхаду з эканамічнай крызісу — ісці шляхам павышэння заробатнай платы або індэксацыі даходаў. У асноўным усе сыходзіліся на думцы аб недаканаласці тарыфнай сістэмы аплаты працы, крытычным стане ў стварэнні новых рабочых месцаў, якім ва ўсім свеце займаюцца малы і сярэдні бізнес. Менавіта яго нерэзультат у нашай рэспубліцы нараджае беспрацоўе ў сумных маштабах. Як афіцыйнае, так і скрытае. Асабліва ўвага ў кожным выпадку ўдзялялася сістэме падаткаабкладання, дакладна абкладанні, на думку спецыялістаў, павінен быць падатак на прыбытак. Найбольш яркім было выступленне віцэ-прэзідэнта Беларускага Саюза прадпрымальнікаў і гандляраў Юрыя Вясёлова. Комплексная праграма выхаду рэспублікі з крызісу, на думку спецыялістаў саюза, узала за аснову сацыяльна-рыначную мадэль эканомікі, аднак захавала ўвесь комплекс сацыялістычных падыходаў да вырашэння эканамічных праблем. Улічваючы ўсё, акрамя інтарэсаў людзей. Аналітычная група Саюза прадпрымальнікаў і гандляраў лічыць, што пры гіперінфляцыі ў 40-50 працэнтаў прывязваць заробатную плату да эфектыўнасці вытворчасці — эканамічны абсурд. Заробатную плату ў дадзены момант фарміруюць знешнія ўмовы, а не ўнутраныя намаганні рабочых калектываў. Удзельнікі "круглага стала" вырашылі стварыць камісію з прадстаўнікоў прамысловых арганізацый, якая, зыходзячы з пастаяннай агульнай пытанняў, павіна сфарміраваць прапановы для прэзідэнта і ўрада і рэкамендаваць уключэнне іх у комплексную антыкрызісную праграму.

"Залатая" сувязь

Як паведамілі ў Міністэрстве сувязі і інфарматыкі, з 1 верасня ў 2—2,5 разы павялічылі тарыфы на паслугі. Мінута міжгародняга тэлефоннага размовы ў межах вобласці будзе каштаваць 12 рублёў, у маштабах рэспублікі — 24 рублі. Адно слова звычайнай тэлеграмы цяпер каштуе 3 рублі, тэрміновай — 6 рублёў. Перасылка простага пісьма да 20 грамаў ацэньваецца ў 6 рублёў.

Мемарыял болю, гонару і сораму

Працягваюцца будаўніцтва мемарыяла воінам-інтэрнацыяналістам на рачным востраве ля Травецкага прадмесця ў Мінску. Зараз ідзе падвод камунікацый для работы зямной, практычна завершана практаванне асялення вострава. Ад грамадзян і арганізацый патрабуюць ужо ахвяравання на будаўніцтва больш чым на пэўную суму рублёў (у новым вылічэнні). У трэцім квартале Міністэрства фінансаў рэспублікі павіна выдзеліць для гэтай мэты 300 мільёнаў. Адкрыць мемарыял плануюцца да 50-годдзя Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне.

БЕЛІНФАРМ.

Небяспечныя дары лесу

Здаўна палешукі атрымлівалі значнае паўпункце да свайго стала і бюджэту ў выглядзе дароў лесу. Палешукі памяталіся сітуацыя пасля трагедыі на ЧАЭС. Вось ужо не адзін сезон "хіжы палешукі" адзначаюць значнае павышэнне ў іх дапушчальных доз утрымання радыяактыўнасці.

Да прыкладу, сёлета, паводле звестак Жыткавіцкага райцэнтра гігіены і эпідэміялогіі, з 40 узятых проб свежых чарніц непрыгодны для ужывання аказалася амаль палова. Асабліва неспрыяльная сітуацыя склалася ва ўгоддзях Найдзяскага, Паліскага, Ленінскага і Людзянецкага лясніцтваў.

Алесь ЛАРЫЕНАЎ.

Доўгая дарога да святых

З малёна ў Свята-Духавым кафедральным саборы ў Мінску некалькі дзён таму пачалася навукова-творчая экспедыцыя "Дарога да святых".

Прадстаўнікі духавенства, вядомыя ў рэспубліцы вучоныя, дзеячы культуры, журналісты — яе удзельнікі. Маршрут іх — па старажытных цэнтрах беларускага духоўнага жыцця, гісторыі, і культуры: Жыровічы, Слонім, Баранавічы, Наваградск — да старажытнага Полацка. Менавіта там 4 верасня адбудзецца мітынг удзельнікаў экспедыцыі і грамадска-рэспублікі, прысвечаны святкаванню першага Дня беларускага пісьменства і друку. А асабліва няблагі шлях экспедыцыі нязгасная лампадка са святым агнём ад трыны гаспадары, запаленая ў 1992 годзе ў Іерусаліме, якая захоўваецца ў Свята-Духавым кафедральным саборы. Затым нязгасная лампадка будзе знаходзіцца падчас мошчав Вялікай Ефрасініі Полацкай у жаночым манастыры ў Полацку. За тыдзень, праведзены ў дарогу, удзельнікі экспедыцыі сустракаюцца з акадэмікамі і правяднікамі роднай культуры, абмяняюцца з імі ведамі і назіраннямі, адкажуць на пытанні мясцовых жыхароў. Яны спадзяюцца, што галоўная мэта "Дарогі да святых" — прапаганда гісторыка-культурнай спадчыны беларускага народа — будзе дасягнута дзякуючы непасрэднаму ўдзелу ў экспедыцыі ўсіх жадаючых далучыцца да гэтага масавага мерапрыемства.

Кіраўнікі

і педагогі не патрэбны

За 6 месяцаў бігучага года па дапамогу ў органы дзяржаўнай Рэспубліканскай службы занятасці насельніцтва звярнуліся 7825 чалавек.

З іх працаўладкавана 46009, у тым ліку 38073 беспрацоўных. Найбольшым попытам карыстаюцца рабочыя спецыялісты, асабліва будаўнічы. Такім чынам, за чэрвень ад прадпрыемстваў і ўстановаў Беларусі ў службу занятасці трапіла больш як 24 тысячы заявак, з якіх 20 тысяч складалі заяўкі на рабочыя прафесіі. 105 заявак было пададзена на кіравніцкія пасады, 46 — на медыцынскія работніцкія і 8 — на педагогічных.

Святлана КУЛІКОВА.

Злачыннасць "маладзее"

Як паведаміла абласное ўпраўленне статстыкі, колькасць цяжкіх злачынстваў на Віцебшчыне за першыя тры месяцы 1994 года на 20 працэнтаў больш, чым за такі ж перыяд летась. Ажыццёлена 75 найвышэйшых забойстваў, 148 цяжкіх цялесных пашкоджанняў, зарэгістравана 2,2 тысячы крадзяжоў дзяржаўнай і грамадскай меўнасці. З выяўленых правапарушэнняў кожны трэці не правідаў і не вучыўся, кожны другі — ва ўзросце да 30 гадоў.

Уладзімір МІХОН.

Курсы валют на 31 жніўня:

	Далар ЗША		Ням. марка	
	Скупка	Продаж	Скупка	Продаж
"Комплекс"	2772	2860	1756	1810
"Дукат"	2740	2860	1730	1820
"Прыюр"	2810	2870	1770	1820

"Еўраныяс"

НАД УСЕЙ ЕўРОПАЙ
БУДЗЕ "НЕБА Ў ДЫЯМЕНТАХ"

Міністры навакольнага асяроддзя з некалькіх еўрапейскіх краін правялі сустрэчу ў Ліхтэнштэйне.

Яны аб'явілі аб рашэнні Германіі, Аўстрыі і Швейцарыі сумесна змагацца з вялікай колькасцю выхадцаў з СССР, якіх разбуралі ваіны. Да 2000 года ў рамках ЛАН існуюцца распрацаваны праграмы па барацьбе з забруджваннем навакольнага асяроддзя, у рамках якой зноў з'явіліся вырашэнне і праблема выхадцаў з СССР.

ЭКСТРЭМІЗМ БЕЗ МЕЖАЎ

Адзін з вядомых дзеячаў ірландскай рэспубліканскай арміі (ІРА) Шын Фейн Джэры Адамс намякнуў, што ў бліжэйшым часе будзе аб'яўлена аб стварэнні тэрарыстычных актў.

"Суперчэннэл"

Адамс падкрэсліў, што на нідэрландскай супраць кіравання ІРА ён рэкамендаваў спыніць ваіны, якія працягваюцца ўжо 25 гадоў. Аднак прапастацыя экстрэмізму заставіла, што спыненне агню будзе азначаць пачатак грамадзянскай ваіны ў Паўночнай Ірландыі.

СЕРБСКИ "ТОРДЗІЕЎ ВУЗЕЛ"

Баснійскія сербы аб'явілі, што рэфэрэндум, праведзены сярод мясцовага насельніцтва, адзначае адхіленне план мірнага ўрэгулявання, распрацавана кантактамі групай на чале з ЗША, Расіяй, Англіяй і Францыяй.

Францыя і Германія не лічыць правядзенне рэфэрэндуму правамоцным. Паводле апошняга пача, сербы прапануюць 49 працэнтаў тэрыторыі, прычым амаль усе самыя вялікія гарады і землі, багатыя карыснымі выкапнямі, адыдуць да іх праціўнікаў. Практычна сербская тэры-

ПАДПІСКА-94

Для нашай газеты стала ўжо традыцыяй аказваць магчыму падтрымцы самым неабароненым слаям насельніцтва. Сёлета, напрыклад, у другім квартале мы арганізавалі бясплатную падпіску для школ нашай рэ-

спублікі. На чацвёрты квартал такая магчымасць была прадастаўлена інвалідам. Нядаўна рэдакцыя атрымала ліст-падпіску, які мы з задавальненнем змяшчам.

"Паважаная рэдакцыя!"

Мінскае гарадское праўленне Беларускага таварыства інвалідаў выказае вам ішчырую падзяку за выдзяленне сродкаў на правядзенне бясплатнай падпіскі на ІВ кв. 1994 г. на нашу газету інвалідам г.Мінска.

Вы добра разумеце, у якім цяжкім стане знаходзіцца зараз інваліды нашага горада, і таму любая ўвага, аказаная ім, саграе душу".

Нагадаем, што падпіска на "Чырвоную змену" працягваецца. Наш падпісны Індэкс 63129, кошт на квартал — 1200 рублёў.

СЛАВУТЫ "МЭДЗІСОН" МОГУЦЬ "ПРЫВАТЫЗАВАЦЬ"

Карпарацыя ІТТ і яе партнёр "Кейбл-віж" збіраюцца ажыццявіць грандыёзную пакуку — набыць сусветна вядомую арму "Мэдзісон Сквер Гардэн" за вельзавую цану.

На гэтай арме, у прыватнасці, праводзіць свае дамажніны матчы хакеісты "Нью-Йорк Рейнджэрс", стаўшыя ў гэтым годзе ўладальнікамі Кубка Стэнлі, а таксама баскетбалісты адной з самых папулярных каманд "Нью-Йорк Нейтс", працягваючы ў фінале NBA чэмпіёну "Х'юстна Рокетс".

(Працяг на 3-й стар.).

Ф. СП-1

Міністэрства сувязі і інфарматыкі
Рэспублікі Беларусь

АБАНЕМЕНТ на газету

63129

(Індэкс выдання)

ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

Колькасць камплектаў

на 1994 год па месяцах

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Куды (паштовы Індэкс) (адрес)

Каму (прозвішча, ініцыялы)

ДАСТАВАЧНАЯ
КАРТКА

63129

(Індэкс выдання)

ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

Колькасць камплектаў

на 1994 год па месяцах

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Куды (паштовы Індэкс) (адрес)

Каму (прозвішча, ініцыялы)

Дзяжурныя па выпуску
перакладчык Андрэй СІДАРАЎ,
рэдактар Якаў ЯСЭПІН.

ПАВЕДАМЛЕННІ, АТРЫМАНЫЯ ПА КАНАЛАХ СПАДАРОЖНИКАВАЙ СУВЯЗІ "ЧЫРВОНОЙ ЗМЭНЫ"

Бізнес-клас

ХТО СТВАРЫЎ
"ЗЛАБЕСНЫ
ВОБРАЗ"?

Ні адно з сучасных перадаччых выданняў не займае негатыўнай пазіцыі адносна рыначных пераўтварэнняў і прадпрыемстваў. Такую думку выказаў на семінары дэкава прэс-цэнтра выдавецка-паблікацыйнага кампаніі "Эрыда" Леанід Міндлін. Ён заявіў, што спецыялісты кампаніі прыйшлі да гэтага выснову пры дэмаграфічным аналізі сродкаў масавай інфармацыі. Дарэчы, такім метадам карыстаюцца кантрабанднікі пры выяўленні спецыяльных ведаў з неспецыяльных крыніц.

Праца міжвольна фарміруе негатыўную думку грамадскасці з-за пастаяннага выкарыстання журналістамі звыклых сістэм, гэта значыць, шэрагу слоў, якія выклікаюць непрыяныя асацыяцыі. Напрыклад, ужыванне спалучэння "цэнавая эканоміка" адразу ж падразумывае нешта адмоўнае. Хоць цэнавая эканоміка існавала ў савецкі перыяд, але "злабесны вобраз" цэнавай эканомікі ўспрымаўся як нешта адмоўнае. Тое ж самае адбываецца, калі чытаць інфармацыю аб якой-небудзь прыватнасці, робітніку, малому прадпрыемстве. Важна не што ўчыніў, а хто. Прыналежнасць да маловага бізнесу ўжо ёсць вінаватасць.

На думку дырэктара аднаго з самых прэстыжных выдавецтваў, грандыёзнага кампанія па дыскрэдытацыі прадпрыемстваў пачалася некалькі гадоў таму ў маскоўскіх газетах. Тры сацыяльныя сегменты, якіх больш за ўсё цікавіла паражэнне свабоднага бізнесу, — бязарная мафія, дзяржаўны гандаль і чыноўнікі — уклілі дастаткова вялікія сумы ў так званы "заканна-артыкул" стварэння ўжывамай іпсіхалогіі журналістаў негатыўнай знава-уай сістэмы.

У заключэнне Леанід Міндлін звярнуўся да беларускіх журналістаў з просьбай не паддавацца ўладзе прыватнага штатна і глыбай вывучаць рыначныя працэсы і прадпрыемствы для таго, каб пры фарміраванні грамадскай думкі вярнуць і акрэсліць страчаную паміж чыноўнікамі і незаконным бізнесам.

Вера ГРАКОВІЧ.

"PROCTER
AND GAMBLE"
НА БЕЛАРУСІ

Буйнейшы вытворца касметычных тавараў, прыватных парашоў і абдэкаваў, прадпрыемства "Проктэра і Гамбл" атрымала права на вытворчасць і дэталізаванне прадукцыі ў горадзе Эшбурн (ФРГ), якое ажыццяўляе гандаль з краінамі СНД і Балтыі, Хане Пітэр Хайсен пазнаёміў з дыстрыбутарамі ў Мінску, Віцебску, Гомелі, Гродна. Яны будуць распаўсюджваць прадукцыю ў абласных і гарадскіх крамах.

На прэзентацыі фірмы "Procter and Gamble" ў Гандлёва-прамысловым паліце Рэспублікі Беларусь прадстаўнік аддзялення кампаніі ў горадзе Эшбурн (ФРГ), якое ажыццяўляе гандаль з краінамі СНД і Балтыі, Хане Пітэр Хайсен пазнаёміў з дыстрыбутарамі ў Мінску, Віцебску, Гомелі, Гродна. Яны будуць распаўсюджваць прадукцыю ў абласных і гарадскіх крамах.

Кампанія імкнецца завалодаць усімі рынкамі СНД, не выключыўшы магчымасці і будаўніцтва рэгіянальных прадпрыемстваў па выпуску сваёй прадукцыі, у тым ліку ў Беларусі. Акрамя таго, кіравніцтва кампаніі не жадае праводзіць палітыку, у рамках якой прадукцыя распаўсюджвалася б у якіх-небудзь эксклюзіўных крамах.

Прадстаўнікі кампаніі павяблялі ўжо праз некалькі месяцаў насыціць сваімі таварамі беларускі рынак.

Святлана КУЛІКОВА.

"Залатыя моманты"
напрыканцы палітычнага лета

□ Якаў ЯСЭПІН, "ЧЗ"

Беларускае палітычнае лета завяршылася ўчора. Гэдня і надалей сціглае вераснёўскае сонца пачне ахалоджваць рэшткі ліпенска-жнівеньскай спеі, якая ў прамым і пераносным сэнсе пазначыла першыя тры прэзідэнцтва Аляксандра Лукашэнка.

Па ўсёй верагоднасці, восенне стане адметнай парой для новай улады. Фактам гісторыі можна лічыць перадавыя дэкларацыі, бо жорстка рэалізаваныя патрабаванні ад палітыкаў дзеянняў, прычым дзеянняў не выключна ў адносінах да палітыкаў, а да ўсяго грамадства. Хоць цяпер працягваецца распрацоўка праграмы па выхадзе з крызісу пад кіраваннем прэзідэнта, літаральна кожны дзень становіцца тым "залатым момантам", упусціць які, значыць, упусціць Жер-тутушкі ініцыятывы. Відэаочнай логіцы адпавядаюць дзеянні А. Лукашэнка, які некалькі дзён таму сустрэўся з калектывам распрацоўшчыкаў антыкрызіснай праграмы і заявіў, што кожны са 150 спецыялістаў будзе нескі персанальна адказны за падрыхтаваны ім палітычны і эканамічны даклад. І апаненты беларускага кіраўніка падаждваюць з тым, што Аляксандр Лукашэнка мае кредит народнага даверу і

адпавядае запас трываласці, ён імкнецца з найбольшай эфектыўнасцю такі кредит выкарыстаць. Менавіта гэтым тлумачыцца і ягоны ўдзел у праграме Андрэя Каравулава "Момант ісціны" і ўчарашняе выступленне ў прамым эфіры Беларускага тэлебачання.

Варуны жыцця сэрэднестатычнага выбарчыка пасля абрання прэзідэнта відэаочна не змяніліся (і змяніцца не маглі), але, безумоўна, паралельна з фарміраваннем уладаў і прэзідэнцкіх структур прадпрымаюцца канкрэтныя меры па магчымым сёння стабілізацыі. Аб гэтым канкрэтныя размаўляў і, згодна з планам тэлеустасці, будзе яшчэ весці гутарку Лукашэнка. Хто, як не ён, адчувае цяпер цяжар адказнасці за лёс нацыянальнага адраджэння і рэзультат жаданне людзей з першых аўстаў пачуць словы тлумачэння і абгрунтавання анты-

крызісных захадаў. Маскоўскі журналіст вёў дыялог з прэзідэнтам больш як тры з паловай гадзіны (зразумела, эфіры прэс пакінуў свае карэктывы на канчатковым варыянце "Моманту ісціны", абмежаваным праграмымі рамкамі). Яшчэ больш цікавае выклікаў прамы эфір для беларускай тэлеаудыторыі. Дадатковую вагу словам прэзідэнта надае сам час. Напрыканцы палітычнага лета назіралася актывізацыя рознанакіраваных плыняў, у тым ліку і тых, якія супрацьстаялі Аляксандру Рыгоравічу пад час выбарчай кампаніі. Таму вызначэнне прыярытэтных напрамкаў развіцця чынам эканамічнага развіцця выходзіць на першы план. І справа, зрэшты, не ў праграмыных параграфам "выратавальнага фаліята", а ў іх, няхай і выбраным, частковым агульным чалавек, ад якога многія залежалі. Нельга скідаць з рахунку таксама адчувальнае павышэнне цан і тарифаў, межуе алошым часам. Бадай, толькі прэзідэнт можа растлумачыць і такую неабходнасць, абазначыць перспектывы.

Асноўны і самы важкі фактар паспеху рэформавання на ўсіх узроўнях — народны давер і

узаемаразуменне. Восе ў чым тая лакальная задача, вырашэнню якой павінны спрыяць публічныя выступленні прадстаўнікоў улады: прэзідэнта, прэм'ера, іншых высокіх "чыноў" у прамой і пераходнай, трыдаццінастойчых прэс-канферэнцыях Кабінета Міністраў па паядзельках. Такую галоснасць трэба адзначыць, безумоўна, як з яву прыкметную, асабліва, калі параўноўваць адкрытасць новага ўрада з "чорнай скрынкай" былога Саўміна — ледзь не перманентным навукам кбінэўскіх чыноўнікаў. Відэама, аднымі словамі справе не дапаможа. Аднак людзям без сумненняў імкнута адкрыць палітыку, хаця вектар галоснасці пры яе правадзенні можа і набліжацца да лініі, пажэнай з папулізмам. І, па зноў-такі зразумелых прычынах, партыю "першай скрыпкі" ў камерным ансамблі прадвядзю выконвае прэзідэнт. Мабыць, шырыня ноты ў голасе, характэрная для тэлегукара народнага абранніка і, дарэчы, знаёмыя па "трыбунах" выступленнях Аляксандра Лукашэнка-дэпутата, дасягнуць сваёй мэты. Хутчэй за ўсё, што так. У народзе шануюцца мрой-надзеі.

БЕЛІНФАРМ.

ПРЭС-КАНФЕРЭНЦЫ

КДБ імкнецца да адкрытасці,
а МУС рэгіструе небывалы ўсплэск злачыннасці

Адбылася чарговая прэс-канферэнцыя па выніках работы Кабінета Міністраў за тыдзень. Прам'ера-міністр Міхал Чырнышэўскі пачаў прэс-канферэнцыю з вынікаў урадавай дэлегацыі ў Славакію.

У прэс-канферэнцыі, як і было пазначана журналістам на мінулым тыдні, прынялі ўдзел кіраўнікі славянскіх міністэрстваў. Міністр абароны Анатоль Кастэн-ка падрабязна расказаў пра далейшае рэформаванне Узброеных Сіл Беларусі і засяродзіў увагу прысутных на праблемах ваеннага будучыцтва. Бліжэйшай задачай Міністэрства

абароны, як падкрэсліў міністр, з'яўляецца стварэнне ўзброеных сіл, якія здольныя надзейна ажыццяўляць абарону Аўтаномна-Кольскага асабовага саставу ў рамках разумнай дастатковасці да 1995 года будзе дэведзена да 90 тысяч чалавек. Для афіцэраў і прапаршчыкаў, якія будуць звольнены з запас, плануецца адкрыць яшчэ 6 філіялаў Рэспубліканскага цэнтру перападрыхтоўкі і працягвання ў розных рэгіёнах рэспублікі, што дапаможа хутчэй адаптавацца запасніку да цывільнага жыцця. Сярод іншых задач ваеннага будучыцтва Анатоль Кастэн-

ка назваў распрацоўку стратэгічнай праграмы ўмацавання інфраструктуры ўзброеных сіл іх баявога і матэрыяльна-тэхнічнага забеспячэння.

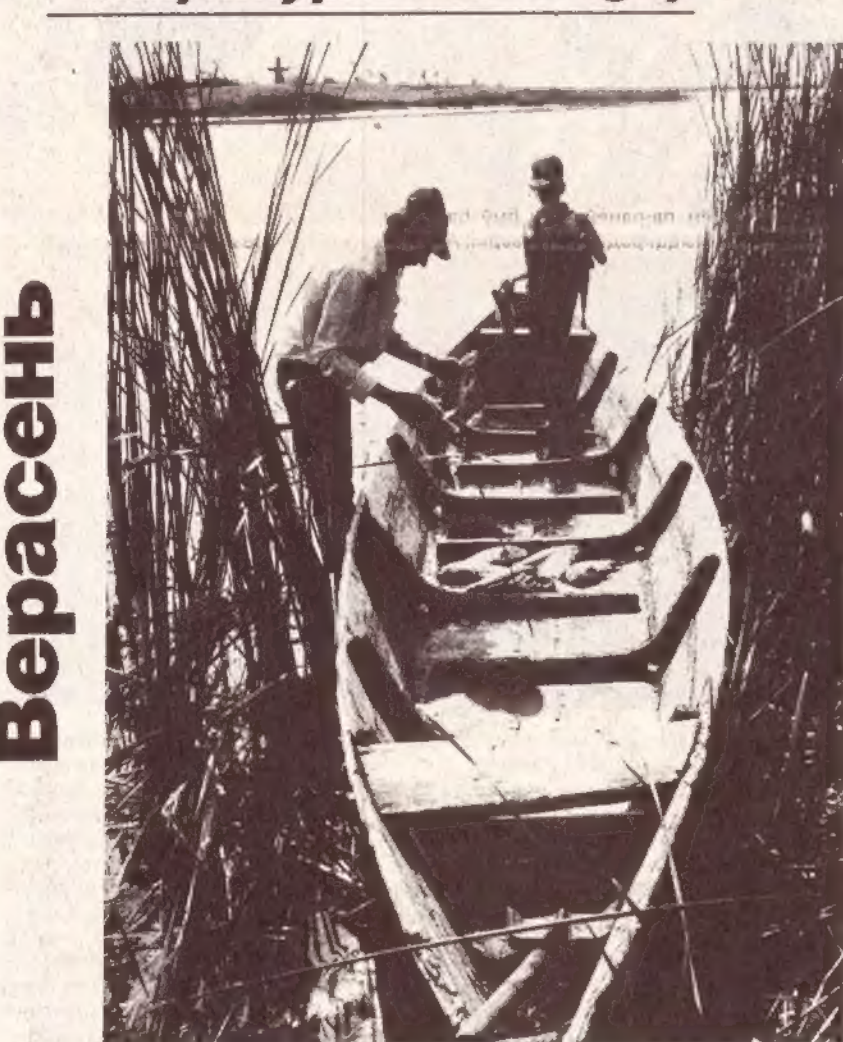
Старшыня КДБ Уладзімір Ягораў яшчэ раз падкрэсліў імкненне асабовага саставу службы бяспекі да адкрытасці. Ён паведаміў аб стварэнні ў структуры КДБ двух падраздзяленняў па барацьбе з карупцыяй і арганізаванай эканамічнай злачыннасцю. Такія ж структуры з'явіліся і ва ўсіх абласных упраўленнях службы бяспекі. Дарэчы, новыя падраздзяленні ствараюцца ў рамках існуючых

штатаў. Ён адзначыў, што асабова састав будзе дзейнічаць выключна ў рамках Канстытуцыі і законаў Рэспублікі Беларусь.

У кароткай інфармацыі Міністр унутраных спраў Юры Захаранка зноў выказаў трывогу з-за росту злачыннасці. Паводле яго слоў, такога ўсплэску крмінальнай злачыннасці не было за ўсю гісторыю рэспублікі. Юры Захаранка шыра прызнаўся, што, на жаль, сплэхам тут пакуль не прыходзіць хавацца, аднак органы ўнутраных спраў поўня рашучасці змагацца з папулізмамі законаў і правапарадку.

БЕЛІНФАРМ.

Літаратурны календар

1. Чапер. ДЗЕНЬ МІРУ. ДЗЕНЬ БЕДАЎ. ДЗЕНЬ ПІСЬМЕНСТВА І ДРУКУ.

2. Пятніца. 105 гадоў з дня нараджэння К.І. Шапалева (1889—1976), беларускага мованаўца і педагога.

4. Надаея. 135 гадоў з дня нараджэння Б.І. Эпімаха-Шылы (1859—1934), дзеяча беларускай культуры, выдаўца, мовазнаўца і фальклорыста.

7. Серада. 75 гадоў з дня нараджэння Аляся Аспенкі (Аляксандр Харытонавіч) (1919—1994), беларускага пісьменніка.

8. Чапер. МІЖНАРОДНЫ ДЗЕНЬ САЛІДАРНАСЦІ ЖУРНАЛІСТАЎ. 80 гадоў з дня нараджэння Б.А. Кежуня (1914—1984), рускага паэта, перакладчыка і даследчыка беларускай літаратуры.

20. Аўторак. 75 гадоў з дня нараджэння (1919) Я.К. Ускава, беларускага літаратуразнаўца і крытыка.

23. Пятніца. 70 гадоў з дня нараджэння (1924) А.В. Вольскага (св.р. Вольскі-Зайдэль), беларускага паэта.

24. Субота. 90 гадоў з дня нараджэння М.Я. Пешкоўскага (1904—1983), беларускага і польскага этнографа.

27. Аўторак. СУСВЕТНЫ ДЗЕНЬ ТУРЫЗМУ.

30. Пятніца. 80 гадоў з дня нараджэння (1914) Д.К. Міцкевіча, стваральніка і першага дырэктара Літаратурнага музея Якуба Коласа.

МУДРАЯ СТАЛАСЦЬ

Здаецца, ён і не мянецца з гадамі — наш Даніла Канстанцінавіч: самавіты пошціш, паважны рухамі, задумлены і разважлівы. І па-ранейшаму цікавы да ўсяго, што дзеецца на свеце. Пра што ён і заўсёды гаворка — ва ўсім дасведчаны слухач і субсідэнт. Дзякуючы гэтаму ён ужо не раз быў арганізатарам і ахоўцаў быў закліканам Даніла Канстанцінавіч Міцкевіч пасля смерці Якуба Коласа. З яго ж, зразумела, удзячнай згоды. Пакінуў службу ў Акадэміі навук, службу перспектыву. З заагачыцца лабараторыі пайшоў на пасаду дырэктара Літаратурнага музея Якуба Коласа. Прызначэнне атрымаў у красавіку 1957 года. Звыш дваццаці гадоў кіраваў гэтай святыняй Беларусі (адкрыццё музея адбылося 4 снежня 1959 года), кіраваў дбайна і аўтарытэтно. Цяпер Даніла Канстанцінавіч персанальны пенсіянер, служыць дому Коласа ў якасці старшага навуковага супрацоўніка.

Дасканалы знаўца біяграфіі народнага паэта, ён шчодра задавальняе патрэбы ўсіх цікаўных. Неаднаразова паслугу аказаў работнікам Інстытута літаратуры імя Янкі Купалы АН Беларусі пры падрыхтоўцы 12- і 14-томных збораў твораў Якуба Коласа: вытлумачыў шмат якіх момантаў гісторыі напісання твораў, пракаментаваў багацце эпістэларную спадчыну паэты.

Ахвотна Даніла Канстанцінавіч сустракаецца з наведвальнікамі музея, бачыцца з народам і "у адрыве ад вытворчасці" выступае ў навуковых установах, у працоўных калектывах. Слова яго чытаецца ў друку, галас чуецца з біяграфічнага экрана, па радыё...

Іван КУРБЕКА.

Календар "Родны край" 1994 г.

ФЕСТИВАЛІ

"Новыя твары" — так называецца міжнародны маладзёжны фестываль, які праходзіць у гарадах рэспублікі. У рамках фестываля ў Мінску адбыліся карнавальныя шэсце, рок-канцэрт, феерверк.

Фота Аляксандра ТАЛОЧКІ, БЕЛІНФАРМ.

ВІЗІТНАЯ КАРТКА

Чужы
сярод сваіх

Ва ўсім свеце, акрамя моды утылітарнай, "для ўсіх", існуе яшчэ і "мода дзеля моды", мода чыстага мастацтва, розніца паміж якімі прыкладна такая ж, як між тыражаваным нацыянальным у вашай кухні і жывапісным творам дзе-небудзь у мастацкім музеі ці прэстыжнай галерэі. У Беларусі ёсць першая, але няма другой. За-тое сама сабой нарадзілася трэцяя, характэрная спецыфічна для грамадзян былога Саюза — мода натоўпу, што з'явілася з жаданнем мець усё гэтак жа, як у суседа.

Не заважаючы ні на якія плыні і тэндэнцыі, еўліца стварае ўласную моду — агульная чыта да ўніформы прымушае суайчыннікаў апрацаваць спаткачы ў аднолькавыя каларыявыя маевы з вышыванымі літарамі на грудзях, а крыху пазней усе, бы па нейкаму загалу, напіваюць на сябе зноў аднолькавыя тэрацыя "палавікі"...

Менавіта такім чынам была апрацана глядацкая публіка першага рэспубліканскага фестываля маладзёжнай моды "Міла-94", што адбылося неўдзё ў красавіку гэтага года. Андрэй Снічкін і ў ім не ўдзяліўшы вырашай спаткачы пагадзены. І быў раскраваным. Па-першае, наведвальнікам, што, як высветлілася, прыйшлі проста смачна пасці пад гэтак відвошча, і самімі конкурснамі работамі, уражанне ад якіх было такое, што "недзе гэта ўжо сустракалася".

Айчынай модзе яшчэ надта цяжка пазбавіцца ад пэўных стэрэатыпаў, перайсці мяжу да "мастацтва дзеля мастацтва" — і гэта цалкам зразумела. Ствараць такую моду ў эканамічна разбурэнай дзяржаве — ледзь ці не абсурдная рызыка. Бо справа гэта — заведана стэратыпаў, і пакуль больш надзеяна гандляваць "сінкерсамі", чым ствараць нейкае там мастацтва...

Тое, што малое Андрэй, — зусім іншы, пазычны свет, надзвычай прыгожы і вельмі далёкі ад паўсядзёнасці. Ягоня ідэя з поспехам маглі б канкураваць з цікавымі знаходкамі крэфейскай сусветнай "от кучор". Тое прызнавалі ўсе, каму даводзілася бачыць Андрэявыя эскізы, але, між іншым, мадэльеры Беларускага Дома мадэляў проста палікаваліся: "Навошта тым нам сёмы, калі нас тут ужо ішчэ?..." А супрацоўнікі фірмы

"Крысціна" пасля працяглага охаў і ўздыхаў захаплены ў рэшце рэшт абвясцілі, што каб былі ягоняны мадэлі прасцейшыя, а сам ён кваліфікаваным заахрышчыкам... Карачай, спадара Снічкіна не зразумелі.

Церны Могілеру і П'еру Кардану было прасцей з самага пачатку. Да кантракта Могілера з ягоным першым Домам мадэляў не патрабавалася ніякіх кравецкіх курсаў. А Кардан праславіўся ўжо ў 17 гадоў, калі арганізатары конкурсу, падобнага нашай "Міле", дапамаглі яму ператварыць ягоныя паяроўны ідэі ў нешта не такое эфемернае.

Разлічваючы на чыюсьці дапамогу Андрэй уладкаваўся ў да-машні раз у выхадны распачаць "уласную справу" і нават пазначыў на тое ў сабрав 20 тысяч "баксаў". А калі пачаў падлічваць кошт неабходнай тэхнікі ды аранжыраванні, зразумела, што памарыць, ажно, можна, але да рэальнасці ўсё гэта не мае ніякага дачынення. Ды і ў яго б знайшлі попыт тых вытанчанага мадэлі?

— Калі я быў крут у "Чорным лімоне", часам проста жахаўся, як там апрацавалі наведвальнікі, — успамінае хлопчак. — Здаецца ж, і грошы ёсць... Прабачце, але гэта вельмі смешна, калі пажылая дама, якую тры дні на лыжах ад'язджае траба, імкнецца выглядаць, нібы юная дзевушчыня. Яе ж можна было сапраўднай прыгажуняй зрабіць! Бо касцюмом зусім не складана схавалі шмат недахопаў, а калі яшчэ дадаць траба, то хлопчак ужо дэталі — у любой кампаніі поспех забяспечаны... Я ўпэўнены, што лёгка мог бы тое зрабіць.

Але пакуль яго ідэя разбагаючы, бы непаспяхуняны дзеці. Знаёма папрасіла выдумачку для яе шлюбны ўбор, "каб быў не падобны ні на што". А крыху пазней яе сямейка кінуліся шчы сабе дакладна такія ж сукенкі, толькі іншага колеру... Спадар Сухоцкі, рэжысёр Беларускага тэлебачання, узвз у Андрэя пэўную колькасць работ з мэтай паказаць іх нейкаму знаёмому нему... І вось ужо колькі месяцаў у самым літаральным сэнсе знік...

Застався яшчэ надзея на гаспадыню магазіна амерыканскага адзення, што размешчана паблізу кінастудыі "Беларусьфільм". Ад'язджаючы ў Амерыку, яна забрала з сабою пачак Андрэявыя эскізы для мясцовых мадэльераў. І, развітаючыся, пераканана заявіла: "Працаваць ты будзеш хутчэй за ўсё ў нас або тут, але для нас. Свае наўрад ці падтрымаюць..."

Матчына, яна мела рашучы. Ці памылілася? Калі нехта з айчынных мясцоваў яшчэ вагаецца, куды ўкласці грошы, яна хутчэй за ўсё ўдзяка Андрэю па нумары 21-05-53.

Ірына ЗАВАДСКАЯ.

"Зубраня"
збіраецца падрасці

Двойчы за апошнія дні давалася перажыць. Гора дас-таўлення з новымі зборамі дзеці з аймаковага лагера "Зубраня", якія адпачывалі ў апошняй летняй змене.

Першы раз — на Нарачы, што пакінула ў іх назаўсёды лепшыя ўспаміны, другі — на плошчы ля будынка Вярхоўнага Савета Беларусі. Цэнтральнага дома афіцэраў і галоўнага офіса маладзёжных арганізацый рэспублікі ў Мінску. Тут дзеці абмяневаліся адрасамі і абяцалі не губляць адзіна з адным сувязі.

Хлопчыкі і дзевушкі, што сабраліся на дзевяціх жнівеньскіх дзён на беразе вядомага Беларускага возера з усіх канцоў рэспублікі, у тым ліку і з раёнаў чарнобыльскай бедзі, паводле іх уласнага прызначэння, выдатна адпачылі ў галоўнай дзіцячай здраўніцы, якая ўсё больш набывае рысы міжнароднага маладзёжнага лагера. Іх гасцамі і таварышамі ў апошняй, перад пачаткам навуальнага года, змене былі рабеснікі з блізкага і далёкага замежжа.

А "Зубраня" прадоўжыць аздараўленчую місію і восенню. Згодна з паставленай урада для далейшага развіцця і ўмацавання матэрыяльна-тэхнічнай базы лагера плануецца выдаткаваць неабходныя сродкі, у тым ліку і з Чарнобыльскага фонду. Дзеці, якія будуць тут адпачываць і адначасова вучыцца, павінны атрымаць у сваё распадаржэнне камп'ютэрныя і відэаапараты, новыя будынікі, паўнацэннае, высокакаларыйнае харчаванне. Ада-

ведным міністэрствам і ведамствам даручана забяспечыць рост лагера "Зубраня" па ўсіх параметрах, аж да абнаўлення транспартнага парка лагера і забяспечэння яго гаруча-змазачнымі матэрыяламі, удасканалення медыцынскага абслугоўвання, забяспечэння лекавымі прэпаратамі.

БЕЛІНФАРМ.

Паветра, якім
дыхае скаўт

Рамантыка і вандроркі — вось тое паветра, якім дыхае сапраўдны скаўт.

Яшчэ не паспелі зрабіцца ўспамінамі ўражання ад адпачынку ў чарвеньскім міжнародным летніку "Робін Гуд", дае разам з беларускімі "ваучантамі" і "разведчыкамі" адпачываць саборы літаральна з усіх былога Саюза, а таксама з Аўстраліі і Італіі. І вось ужо нашы скаўты, прыхадзіўшы з сабою французка, выправіліся ў Крым. Там, у маляўнічым месцы з надзвычай прыгожай назвай "Блакитны Заліў" размясціўся яшчэ адзін скаўцкі летнік.

Тры дні таму "разведчыкі" на-рэшце, вярнуліся дамоў. Як і на-

Ірына ЗАВАДСКАЯ.

У Оршы —
педагагічны
каледж

Аршанскае педагагічнае вучылішча атрымала статус каледжа.

У старэйшай сярэдняй навукальнай установе, якая існуе з 1921 года, штогод навуаюцца каля 100 чалавек. Большасць прад-метаў тут выкладаецца на беларускай мове.

Ісак КОГАН.

Чаго крыўдаваць украінцам?

Хахлы, дык гэта ж атлеты...

У шматлікіх народаў ёсць крыўдныя і бяс-
крыўдныя мянушкі. Так, пад час службы не раз
у свой адрас чуў "бульбаш". Італьянцы па-
гардліва звалі макароннікамі, германцы —
завяем немцамі (ад слова "няме"), рускіх клічы-
лі кшэцямі, палякаў — пшэкамі (ляхамі), у-
краінцаў — хахлямі...
Хахлы — гэта была адметнасць на галаве ў
казакоў з Ніза (Запарожскай Сечи). У атлетаў

Кароль аддае загад забіць салдата

Палякі ўдала апелі ўсіх сваіх каралёў. Іх жо-
нак і палубоўніц. Так атрымалася і з Янам Са-
бескім і яго жонкай (спачатку палубоўніцай)
Марысяй. Чамусьці гэтых каранаваных асоб
калі-нікалі вабіла Гродна. Калі яны ў ім прыма-
лі сярняны ванны, то памішанне ўпрыгожвалася
духмянымі кветкамі, іграла музыка. Як адна-

Гімнасіі. Гімназія і Слуцк

Гімнасіі — гэта месца для фізічных практы-
каванняў, а таксама філасофскіх гутарак (Стара-
жытная Элада).
Гімназія — агульнаадукацыйная сярэдняя
вучэбная ўстанова. Цікава, а калі на Беларусі
з'явілася першая гімназія і дзе яна зна-
ходзілася?

Як адзначае "Храналогія гісторыі Беларусі",
у 1617 г. у Слуцку заснаваны ліцэй — адна са
старэйшых навучальных устаноў Беларусі (у
XIX ст. — гімназія). У гэтай звестцы неадклад-
насьць, справа ў тым, што ў 1617 г. князем Яну-
шам Радзівілам была толькі закладзена
кальвінцкая гімназія, а не ліцэй, а адчынена
яна была ў 1624 годзе. Якраз у гэтым годзе ёй
спуныяцца 370 гадоў. Чаму я аб гэтым гавару
так проста, бо з тых часоў захаваліся будынак
гэтай гімназіі і сёння ў ім вучаць дзяцей і даюць
атэстаты сталасці.
Амаль усё сваё жыццё аддаў вывучэнню
гісторыі, мастацтва і літаратуры Слуцкім ня-
божцам (у гэтым годзе ён сканаў на сваім 65-
годдзі) вядомы на Беларусі адраджэнец, які
улюблёны краязнаўца, натхненны даследчык.

Палыманы літаратар, рамантычны чалавек
Рыгор Родчанка, які ў свой час апублікаваў
кнігу "Старэйшая школа Беларусі". Пэралічным
толькі некаторых вучняў адзінай навучальнай
установы на тэрыторыі былога Саюза, якая пра-
цуе на адным і тым жа месцы, у адным і тым жа
будынку каля 400 гадоў, — гэта беларуская
літэратурная гімназія, рускіх Бяроза, астра-
ном Цэраскі, славетны вучоны Косберг, асобна
падрадэслю Капеліва (шматбаковае дзейнасць
гэтага чалавека немагчыма абмяжыць адным
словам, але сённяшні беларускі, рускі, у-
краінскі шрыфт — гэта справа яго розуму і рук.
Пётр і толькі афіцыйна ўваў яго, таму і заўсёда
пётрыўскі).

Міхась МАЛІНОВСКИ.

Ракавы рок-фэстываль

Гранд'ёзны рок-фэс-
тиваль "Вудсток-94", які ня-
даўна завяршыўся, прынес
вясёлыя бедны наваколлему
асяродддзю. Як паведаміў
адзін з мясцовых экалагаў,
горшы сцэнарый знішчэння
прыроды цяжка было б
стварыць.

Вялікая шкода нанесена
630 акрам зямлі, а такса-
ма невялікай рэчцы. На
думку экспертаў, наўрад ці
ў ёй засталася якая-не-
будзь жыўнасць, таму як
з-за дрэннага планавання
у рэчку скіравалі ўсе адхо-
ды, у тым ліку і натураль-
нага паходжаньня.

Чарговы зыход

Тысячы руандзкіх бе-
жанцаў рушылі ад значне-
нага правасуднага пункта на
границы з Заірэм да іншых
пачынаючых кропкаў.

Чарговы масавы зыход
населенства пачаўся пасля
таго, як французскія ваенныя
кантынгент пакінуў гу-
манітарны раён бяспэкі ў
рамках аперацыі "Біроза".

Няма выйсця?

Прадстаўнік прэзідэнта
ЗША аб'явіў аб рэальнай
магчымасці аб'яднання но-
вых мер па блакадзе Кубы.

Змяніліся і адносіны
амерыканскіх улад да
ўжывання з вострава
Філіда Кастра. Усе пера-
хопленыя берагавой ахо-
вай цяпер ліцца неле-
гальнымі іммігрантамі і бу-
дуць вяртаны на базу
ЗША на Кубу — Гуанта-
нама.

Нягледзячы на
жорсткія меры, толькі за
сутыту і надзею берага-
ва ахова ЗША затрымала
больш чым 2 тысячы
кубінцаў.

Наступная сустрэча — у Ганконгу

Наступная буйная сустрэ-
ча ў рамках Міжнароднага
валютнага фонду (МВФ)
адбудзецца ў 1997 годзе ў
Ганконгу.

Яна пройдзе, калі
прэзідэнт будзе перада-
дзена пад кіраўніцтвам Кітаю.

Галівудскі сімвал ратуюць ад вандаляў

Вядомы галівудскі зя-
ч, фігуруючы ў больш чым
тысячы фільмах і тэ-
левізійных шоу, апошнім
часам прыцягвае ўвагу су-
часных вандаляў, якія
пагубілі, мільяны кажуць,
папсаваць знамяніты сімвал
Галівуда.

Менавіта з гэтай нагоды
мясцовыя ўлады вырашылі
ўстанавіць дакладнае аб-
сталяванне, якое "павед-
ляе" блізка падыходзячым
разважам, што яго
зафіксавалі на маніторы,
ахова ўжо на шляху, а
здымкі потым будуць
фігураваць у судзе.

Уцёкі Сімпсана: "кошт"

вызначаецца
Працягваюцца прэцэс па
абнавачэнню вядомага
амерыканскага сямейнага
О.Дж.Сімпсана ў
наўмысным забойстве
сваёй былой жонкі і яе
новага сябра.

Зараз яго абарона
робіць усё, каб вялікае
журні не стала разглядаць
пытанне пра нежаданае
спартсмена здавацца
ўладам. Суд высвятляе ро-
лю аднаго з таварышаў
Сімпсана — Эла Коўлінгса,
які вёў аўтамабіль пад час
праследвання Сімпсана
паляццям. Паводле не-
афіцыйных звестак,
Сімпсан сядзеў на заднім
сядзеньні, прыстаўшы
пісталет да патыліцы
Коўлінгса.

СА СКРЫЖАЛЯ 1994 ГОДА

Васіль МАКАРЭВІЧ:
Гэсняя
Вясновага жаўранка

Варта засяродзіцца, кінуць
пазірк у мінулае, як перад вачы-
ма вырысцоўваецца, выплывае не-
ардынарныя постаці павана Ата-
ноля Сербантовіча. І адразу згад-
ваецца першая сустрэча з ім: ста-
дэнт дэпартаменту фізічнага выхавання
летняга дня, бачыцца невялікі
скверык каля хіміка нашага
універсітэта ў Мінску.

Мінае 430 гадоў, як Пётра
Масцілавец і Іван Федаровіч (Фе-
даровіч) выдалі першую ў Маск-
ве кнігу "Апостол" (1564 г.).
Пасля "Часослова" (1565) дру-
карская дзейнасць нашых земля-
коў спынілася з прычыны супра-
цьдзейства маскоўскага дукана-
ства і баяства. У канцы
1565 г. П.Масцілавец і І.Федаро-
віч разам са сваім намінем
вярнуліся на Радзіму, у Вілені
познайміліся з магнатам
Рыгорам Хадкевічам і распла-
ніравалі выдываць работу ў яго
маёнты Заблуду пад Беласто-
кам, дзе 425 гадоў таму (17 са-
кавіка 1569 г.) выдывалі
"Евангеліе учыцельскае", а ў
1570 г. — "Псалтыр" і "Часо-
слово".

Пасля гэтага Іван Федаровіч
(належаў да беларускага шлях-
цкага роду, які меў герб
"Шранява"), накіроўваецца ў
Львов, дзе 420 гадоў назад
(1574) выдае "Апостол" і "Азбу-
ку", тым самым зрабіўшы ўклад
у небылыя росквіт
ўсходнеславянскай культуры
эпохі Адраджэння.

Старонка са Статута
Вялікага княства
Літоўскага.

Спаўняецца 465 гадоў з дня
ўвядзення ў дзеянне (29 верас-
ня 1529 г.) першага Статута —
збору феадальнага права ў
Вялікім княстве Літоўскім,
Рускім, Жамойцкім. У скла-
данні і рэдагаванні Статута
прымалі ўдзел Францішак Ска-
рына. У 1566, у нашай краіне
быў прыняты дэпартаваны ва-
рыянт Статута, у трэці раз ён
быў уводсканалены і прыняты ў
1586г. "Статут", які адзначае А.
Петрашкевіч, — гонар нашага
народа, сведчанне яго дзяр-
жаўнасці, цывільнасці, калі-
туры і адметнай самабыт-
насці... Статут з'явіўся першым
сістэматызаваным зборам за-

конаў у Еўропе, які ўключыў у
сябе дзяржаўнае, вайскавае,
майнаснае, крымінальнае і са-
мейнае права. То буйны пра-
ваворны думкі ў тагачаснай
Еўропе".

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Старонка кнігі Сімона ПОЛАЦКАГА

265 гадоў: такі зямны і пас-
мартны век Сімона Полацка-
га (Самуіла Гуралічэвіча Пят-
роўскага-Сінякоўска). Яго на-
стаўнікам у Полацку быў зна-
маны ў тым часе педагог і
літэратурыст Ігнат Іеўлевіч
(1619—1689). Пётру Самуілу
станавіцца студэнтам Кіева-
Магілянскай школы (пазней
академіі). У Кіеве набывае зна-
не дыдактыка — настаўніка.
Там жа пачынае пісаць вершы,
тракаты на лацінскай, польс-
кай, царкоўнаславянскай і ста-
рабеларускай мовах.

У Віленскім перыяд вучобы
Самуіл становіцца уніятам: пас-
тупае ў ордэн Базылья Вялікага.
У гэты час ён захапляецца (даў-
жэ адукацыя) — мірнага паядз-
на праваслаўных, каталікоў,
пратэстантаў-реформатароў.
Гэтым самым хоча ратаваць ад
канфэсійнага расколу сваіх су-
грамадзян.

У Полацку ён перажывае
вайну, якая ў гісторыі вядома
пад назвай "Пятроў". У крывавай
кляшчэцы войскаў Расіі, Шве-
цыі, Рэчы Паспалітай (1654—
1667) больш за ўсё пацярпелі
беларускія землі: населенства
скарацілася амаль напалову.

У 1666 годзе Самуіл прымае
манастыр і новае імя — Сімон.
Гэтым самым ён хоча знайсці
дастойнае прымяненне сваім
здольнасцям пісьменніка, ву-
чонага, перакладчыка. Таму і
станавіцца настаўнікам мала-
дзых класаў брацкай школы
пры Багаўленскім кляштары.

330 гадоў назад (зімой 1664
г.) Сімон пераезджае ў Маск-
ву. "Жыццё і творчасць Сімона
Пятроўскага павяла ў Маскву
(1664—1680) — гэта не здрада белару-
скім інтарэсам на карысць
Масквы..." — запісвае філосаф
Уладзімір Кохан. Яшчэ Ф. Ска-
рына спрабаваў ажыццявіць
"духоўную сустрэчу" Захаду і
Усходу.

Два з паловай стагоддзі ад-
дзяляюць нас ад гібелінага
паўстання. 250 гадоў мінае, як
гарэць на скрыжальлях нацыі
Імёны Васіля Башчылі, Івана
Карпача, Стэса Бачко, Васіля
Вечера... Яны ажываюць зноў і
зноў — у п'есам Уладзіміра Кар-
аткевіча, Івана Чыгрынава, у
празічных і паэтычных радках
нашчадкаў...

Падпісанаў Сяргей
ПАЛІЗЫН.

Васіль МАКАРЭВІЧ:

Гэсняя Вясновага жаўранка

Варта засяродзіцца, кінуць
пазірк у мінулае, як перад вачы-
ма вырысцоўваецца, выплывае не-
ардынарныя постаці павана Ата-
ноля Сербантовіча. І адразу згад-
ваецца першая сустрэча з ім: ста-
дэнт дэпартаменту фізічнага выхавання
летняга дня, бачыцца невялікі
скверык каля хіміка нашага
універсітэта ў Мінску.

Мінае 430 гадоў, як Пётра
Масцілавец і Іван Федаровіч (Фе-
даровіч) выдалі першую ў Маск-
ве кнігу "Апостол" (1564 г.).
Пасля "Часослова" (1565) дру-
карская дзейнасць нашых земля-
коў спынілася з прычыны супра-
цьдзейства маскоўскага дукана-
ства і баяства. У канцы
1565 г. П.Масцілавец і І.Федаро-
віч разам са сваім намінем
вярнуліся на Радзіму, у Вілені
познайміліся з магнатам
Рыгорам Хадкевічам і распла-
ніравалі выдываць работу ў яго
маёнты Заблуду пад Беласто-
кам, дзе 425 гадоў таму (17 са-
кавіка 1569 г.) выдывалі
"Евангеліе учыцельскае", а ў
1570 г. — "Псалтыр" і "Часо-
слово".

Пасля гэтага Іван Федаровіч
(належаў да беларускага шлях-
цкага роду, які меў герб
"Шранява"), накіроўваецца ў
Львов, дзе 420 гадоў назад
(1574) выдае "Апостол" і "Азбу-
ку", тым самым зрабіўшы ўклад
у небылыя росквіт
ўсходнеславянскай культуры
эпохі Адраджэння.

Старонка са Статута
Вялікага княства
Літоўскага.

Спаўняецца 465 гадоў з дня
ўвядзення ў дзеянне (29 верас-
ня 1529 г.) першага Статута —
збору феадальнага права ў
Вялікім княстве Літоўскім,
Рускім, Жамойцкім. У скла-
данні і рэдагаванні Статута
прымалі ўдзел Францішак Ска-
рына. У 1566, у нашай краіне
быў прыняты дэпартаваны ва-
рыянт Статута, у трэці раз ён
быў уводсканалены і прыняты ў
1586г. "Статут", які адзначае А.
Петрашкевіч, — гонар нашага
народа, сведчанне яго дзяр-
жаўнасці, цывільнасці, калі-
туры і адметнай самабыт-
насці... Статут з'явіўся першым
сістэматызаваным зборам за-

конаў у Еўропе, які ўключыў у
сябе дзяржаўнае, вайскавае,
майнаснае, крымінальнае і са-
мейнае права. То буйны пра-
ваворны думкі ў тагачаснай
Еўропе".

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Варта засяродзіцца, кінуць
пазірк у мінулае, як перад вачы-
ма вырысцоўваецца, выплывае не-
ардынарныя постаці павана Ата-
ноля Сербантовіча. І адразу згад-
ваецца першая сустрэча з ім: ста-
дэнт дэпартаменту фізічнага выхавання
летняга дня, бачыцца невялікі
скверык каля хіміка нашага
універсітэта ў Мінску.

Мінае 430 гадоў, як Пётра
Масцілавец і Іван Федаровіч (Фе-
даровіч) выдалі першую ў Маск-
ве кнігу "Апостол" (1564 г.).
Пасля "Часослова" (1565) дру-
карская дзейнасць нашых земля-
коў спынілася з прычыны супра-
цьдзейства маскоўскага дукана-
ства і баяства. У канцы
1565 г. П.Масцілавец і І.Федаро-
віч разам са сваім намінем
вярнуліся на Радзіму, у Вілені
познайміліся з магнатам
Рыгорам Хадкевічам і распла-
ніравалі выдываць работу ў яго
маёнты Заблуду пад Беласто-
кам, дзе 425 гадоў таму (17 са-
кавіка 1569 г.) выдывалі
"Евангеліе учыцельскае", а ў
1570 г. — "Псалтыр" і "Часо-
слово".

Пасля гэтага Іван Федаровіч
(належаў да беларускага шлях-
цкага роду, які меў герб
"Шранява"), накіроўваецца ў
Львов, дзе 420 гадоў назад
(1574) выдае "Апостол" і "Азбу-
ку", тым самым зрабіўшы ўклад
у небылыя росквіт
ўсходнеславянскай культуры
эпохі Адраджэння.

Старонка са Статута
Вялікага княства
Літоўскага.

Спаўняецца 465 гадоў з дня
ўвядзення ў дзеянне (29 верас-
ня 1529 г.) першага Статута —
збору феадальнага права ў
Вялікім княстве Літоўскім,
Рускім, Жамойцкім. У скла-
данні і рэдагаванні Статута
прымалі ўдзел Францішак Ска-
рына. У 1566, у нашай краіне
быў прыняты дэпартаваны ва-
рыянт Статута, у трэці раз ён
быў уводсканалены і прыняты ў
1586г. "Статут", які адзначае А.
Петрашкевіч, — гонар нашага
народа, сведчанне яго дзяр-
жаўнасці, цывільнасці, калі-
туры і адметнай самабыт-
насці... Статут з'явіўся першым
сістэматызаваным зборам за-

конаў у Еўропе, які ўключыў у
сябе дзяржаўнае, вайскавае,
майнаснае, крымінальнае і са-
мейнае права. То буйны пра-
ваворны думкі ў тагачаснай
Еўропе".

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскімі ўладамі толькі ў
1840г.

Дзеянне Статута на белару-
скіх землях было адменена
расійскі

ГАРЧЫЧНІК

СМЕХ — НЕ ГРЭХ

АБ'ЯВА

Грамадзяне! Карыстаецеся фотатэлеграфам для перасылкі грашовых перадач. Праздаеце гадзіны адрасат зможа атрымаць дакладную копію вашых грошай!

УЗАЕМАДАПАМОГА

На будынку аэравакзала запыліліся яркія неонавыя агні новай рэкламы: "Карыстаецеся паслужбай чыгуначнага транспарту".

ДЗЕРЗКІ ДОСЛЕД

Яшчэ адзін дзіўны эксперымент правёў вядомы вучоны, заахнік Парамон Капуза. Ён узяў на сябе павышаны абавязальства і вывёў пароду кароў, якія кожную вялікую губляюць роўгі і адкідаюць капцы.

Атрымана яшчэ адна бліскучая перамога ў барацьбе з прыродай.

РУШЫЦА СТАРОЕ...

У навукова-даследчым Інстытуте створаны новы татунак масла. Бутэрброд, намазаны навінкай, падае маслам увярх, а не ўніз, як было раней, прычым, незалежна ад таго, на які бок намазваецца... Эканамічны эффект падлічваецца.

ПАДАРУНАК СТАРАЖЫЛА

Гісторыка-краязнаўчы музей горада Янава папоўніўся яшчэ адным экспанатам асабліва каштоўнасці. Гэта калянае, які насяў мясцовы доўгажывар У.М. Сіваха ў той самы час, калі Шаляпін адпачываў у Ніцы.

У СВЕЦЕ ЧУДОУНАГА

— Гэта чудоўна! — сказаў рэжысёр Х.А. Раманчык, глядаючы чарку "Белавешкай" і закусваючы яе марынованымі калянамі.

ЗДАРОЎЕ ПЕРАМОЖА

Выдатны апетыт у кінарэжысёра А.Б. Шашалевіча. За год працы ён з'яўся шэсць выканаўцаў галоўных роляў.

ВЯЛІКАЯ СЯМ'Я

Магутным сем'янінам аказаўся спадар Амелька Дубоўскі. Добрыя, моцныя сем'і склаліся ў яго ў Антоналі, Атоліна, Алхонічых, Ашмянах, Аспіновіч і ў іншых гарадах, мястэчках, вёсках...

УДЗЯЧНАСЦЬ

Вельмі прашу выказаць мяне ўдзячнасць усім асобам, якія прыйшлі праводзіць мяне ў апошні шлях.

ГЭТА ЦІКАВА

Калі мазгі грамадзяніна З. выцягнулі ў адну лінію, дык атрымалася прамая ад кватэры 3. да кватэры "Віно-сокі".

МАЛЕНЬКІЯ ХІТРАСЦІ

Калі вы спазніліся ў школу і прыйшлі толькі на другі ўрок, не засмучайцеся — вучыцца ніколі не позна.

ФРАЗА

Добрай дысертацыі не спатрэбіцца абарона.

Сабраў і занатаваў М.ФЕДЗЮКОВІЧ.

ВОДУЛЛЕ СМЕХУ

Уладзімір Каралёў нарадзіўся ў вырас у вёсцы Халмы на Магілёўшчыне. Дванаццаці гадоў, паста заканчэння педінстытута, ён працуе ў вясковай школе, выкладае родную мову і літаратуру.

Уладзімір Міхайлавіч узгадвае, што яго ніколі не можаць абыходзіцца без смеху — увагу дасціпны жарт і здаровае ўсмешка заўсёды карысны людзям.

І даволі часта ён ўспамінае, што калісьці ў лясных службах павінны былі не толькі добра мыць, ламаць, галіць, але яшчэ і абавязкова валодаць майстарствам смеху... Дык ці не адгукі цягнуцца радзодных ніці сям'і і гумару і пайшлі выразы "дзядзька лезе", "намыліць шыю", а таксама прыказка: "Вада вачышчае цела, а смех — душу".

Як бы там ні было, а У.Каралёў валодае талентам гумарыста і смеюцца так, што водуглле яго смеху разыходзіцца ў прастору і ў часе.

Прапануем нашым чытачам новыя байкі Уладзіміра Каралёва.

Уладзімір КАРАЛЁЎ

Згадаў ён цяжкае Шкакала, калі аднойчы са сталом, калі аднойчы Шкакала, калі аднойчы Шкакала...

Перабіраў пакаляўся дом — да, дае ў згодзе і ў лагодзе.

Жыла вялікая сям'я, ўсім здавалася ў прыродзе, дама напаленая жыццём.

Нама напаленая жыццём, нама напаленая жыццём, нама напаленая жыццём...

Калі ж была і дзе бясседа, дык кожны мог куляць да дна.

Бакі, бач, муліла лісцё, і ён рахуе на лад замежны змяніць прывычнае жыццё.

Згадаў ён цяжкае Шкакала, калі аднойчы са сталом, калі аднойчы Шкакала, калі аднойчы Шкакала...

Перабіраў пакаляўся дом — да, дае ў згодзе і ў лагодзе.

Жыла вялікая сям'я, ўсім здавалася ў прыродзе, дама напаленая жыццём.

Нама напаленая жыццём, нама напаленая жыццём, нама напаленая жыццём...

Калі ж была і дзе бясседа, дык кожны мог куляць да дна.

Бакі, бач, муліла лісцё, і ён рахуе на лад замежны змяніць прывычнае жыццё.

ЛЮСТЭРКА

Каланэцік падорыць зграбнасць

А ці ведаеце вы, што аэробіка — гэта ўжо нямодна? Што пры ўсёй нашай пазаве да спарту Джэймсу Фостэру трэба абавязкова прызначыць, што час вылучыць на выхадку са свайго жыцця гімнастыкі. І звычайна тая навапаленая красна — каланэцік. А калі ж яшчэ звычайна гімнастыка, якая не лезе? І таму з сям'янінага дня давайце звычайна гімнастыку практыкаваць. Бо каланэцік ужо "заваліў" Амерыку і Еўропу. А мы што ж, горшыя? Мы нават лепшыя. Гэта ўнікальная сістэма выхавання маладзёў, якія размяшчаны глыбока. Яна дае вынікі, падобныя на іду. Сярод прыхільнікаў каланэціка — герцагіня Іорку Сара і вядомая актрыса Барбара Стрызанд.

Каланэцік — гэта праграма з трыццаці практыкаванняў, разлічаных на гадзіну заняткаў. Яны зроблены бодры зграбнасці, схаваныя жывот, падтрымліваюць б'юст і пазаванне залішняй вагі. Ведучы, што большасць жанчын не любіць займацца гімнастыкай, "мама" новага метаду — Каланэцік — патрабуе толькі сесанса па гадзіне па два разы на тыдзень. А калі вага вага стабілізуецца — па гадзіне ў тыдзень. І вынікі заняткаў можна "заваліць" ужо праз некалькі гадзін. Такім чынам, за справу!

Але спачатку — некалькі карысных парад. Радыце толькі тое, што

Частка першая.

Размінка.

1. Сядзеце на крэслах з паддакладнікамі. Абавязкова на іх падлімаецеся. Прама трымаеце спіну і вышэй падлімаеце падбародак.

2. Расстаўце ногі не шырэй чым на 35 см. Падміце рукі ўгору і трымаеце так высока, як толькі можаце. Уцягніце жывот. Зігніце ногі ў каленях і цягніце рукі ўверх. Падміце пяць разоў.

3. Станьце прама, рукі — у бакі на ўзроўні плечэй і дакладна ўверх. Адвесьці рукі назад, дакладна за спіну і сціскайце пальцамі. Паўтарыце 100 разоў.

4. Ногі злегку расставіце. Права рука — ўверх, левая — на знешнім баку левай нагі. З сціскайце правую руку ўверх.

Частка другая.

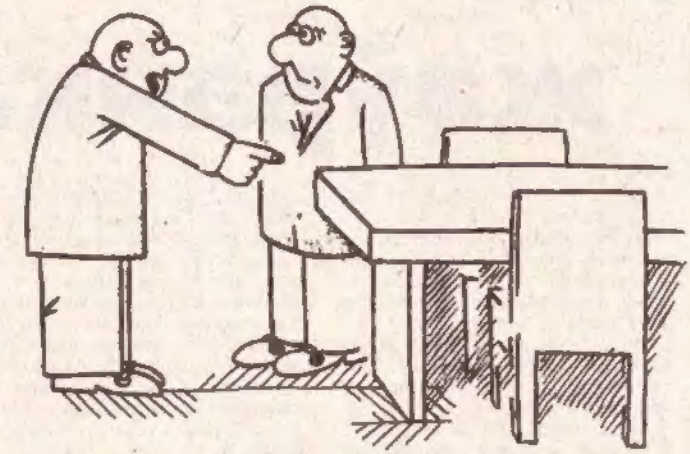
Пазбаўляемся ад жывага.

7. Кладзіцеся на падлогу, ногі сагнуце ў каленях і злегку разведзіце ў бакі. Трымаецеся за

унутраныя бакі бедраў і адраўце плечы ад падлогі падмаючы-

— Перад намі пастаўлена не простая тактычная задачка: пабудова камандзірскай дачы ў тыле ворага.

— Пакуль не накрывеце як след стол ні пра якія перамавы нават і гаворкі няма.

І кожны быў гасцям тут рады.

Усім хапала ўсёго, калі праводзілі наведы, усе спыталі да яго.

І не было ні бураломаў і ні завалаў з дрэў сухіх, і не было нідзе пагромаў.

Ні вартаваў кусачых, злых, цяпер жылі лясныя, мільяны лісцяў вучылі Барсук.

"Той будзе жыць, у каго сцяна."

Ці ёсць камсатая рука, а хто працуе, нібы пчолка, і корміць медамі трутняў.

Дык мне кажаць нават ня-яма: Няхай не паважае іх.

Што пчолы маюць? Вулей гэты.

Ужо стары, курам на смех, а на мяне во, паглядзі ты: Які мой хвост! Які мой мех!

Я не працую. З Мішкам разам.

Туды-сюды прайду разок: Там, дзе падброды, крывіш часам.

Глядзіш — і ёсць ужо "кусок".

Скажу я не са зла-карысці.

Як хутка мы тут будзем жыць: Хто костку грыз — той будзе грызці.

Хто ў футры быў — будзе і насяці.

А што да лесу — мне ўсё роўна.

Які лад будзем будаваць,

Абы жылося мне прывольна, А на астатніх напываць.

Тут пад кустом ляжаў Зайчына.

"Мой любіць лес, мая айчына."

Хто спыніць гэты кавардак? Бо я сарокам больш не веру.

Іх чымсёраўніе кіно даўно ўжо выйшла ў нас з даверу.

Дык надакучыла яго. У жыццё даўно ўжо пуста.

Не ведаю, як далей жыць. Не ведаю, як працягнуць.

Пад тоўстым снегам уся ляжыць.

Прыбег вош Шэры: "Твая хатка."

Па густу, Заяц, мне цяпер...

Хачу крычаць я: што ты, братка.

Я ж такі самы лясны звер! Ды Боўк і слухаць больш не хоча.

Схаліў мяне ды кінуў вон... Бо на чужое ён аховаць — такі прывычкіны закон.

Хто нас, Заяццо, калі пятаўся.

Крычы ва ўсю ш не крычы. А лепш сядзі, не велькірачы.

Бо не заробіш на харчы.

Мараль такая ў гэтай байцы: Ад змен у лесе церпяць зайцы.

Алесь БЯРЖЫНСКІ

ВОСЬ І ДАГАДЗІ

Гумарэска

Кузьма Кузьміч пераступіў парог, убачыў жонку.

Тая, злосная, як аса, стала з качаргой ў руках. Гэта штосьці ды значыла...

— Зноў налізаўся? — Як? Навошта? — Ішаземцы — не нашы маклакі. Для іх усе дэфіцыты — п'юнуць і расцёрці.

— Без дазволу дырэктара — ніяк нельга. Ён жа вельмі дарагі.

— Колькі? — Замылі мільёна.

— Авоі! Які багацей! Не Роберт — клад.

І жонка рэвуча падняла над галавой качаргу.

Кузьміч цудоўна ўхліўся ад удару-бузкі, ужо ў сенах цяга размаўляў сам з сабою:

— Я пагаману з дырэктарам, можа дазволіць на паўдні, усеі брыгадай прытабамі...

...Дзе робат, а дзе Роберт — жонка так і не ўцяміла.

У яе галаве было зусім іншае...

Бо дагадзіць усім умела.

— А вы вось, жаўранкі, скажыце, Чаму вы жыццё ў жыццё? Няхай выжывае нам невядома, што можна трапіць там пад кола.

Пад трактар, селяку, саджаўку.

А мне за вас даюць па карку.

Няхай вам нельга, так скажыце.

На дрэвах гнезды будаваць?

А вы вось, качкі, у балота, а вяду залезлі — вось брыдота.

Не прыляцце к вам, не прыбавіцца.

І можна нават утаніцца. Пагатаму скажу я вам: Такіх хітру не трэба нам, Але ў канцы прызначыцца.

Калі перойдзеце на сушу, ды і падарай ад вяду.

Не будзе ў вас тады бяды. І туды ўсе давай стараша Хутчы, каб перабудаваць.

І колькі год прайшло пасля Зялёнай навады.

А туды даць ніяк не могуць рады.

То гледзі нямта, то дзетка іх.

А то, глядзіш, няма саміх. Даруй таму мне вось, чытач.

Ад гэтай справы хоча ты пачаць...

Ды і пчолы, што працуюць, бо маюць маленькае джала.

ЗЯЗЮЛЯ ВЫБІЛАСЯ У ЛЮДЗІ

Байка

Зязюля выбілася ў людзі...

Сама, ці мо была рука, ці на знаёмства.

Ці па білату, ці па адным словам, заняла.

А каб сабе як паказаць, Рашыла туды ўсю сабравіцу.

Каб добра прайсочыць іх, Як трэба гнезды будаваць.

Ды і дзяцей расіць сваіх. Вось ты скажы, шануючы іх.

Займаць гатовы дом маюць.

А ці зрабіў хоць сам адно ты для сваёй сям'і гнездо?

Укніну даўся пярэ, саломкі ў дом гатовыя ляжыць.

Няхай, ішакі, такія зломкі, Чаму навуны дзяцей?

Так абяняць, так агучыцца.

Ці праўду я кажу, сінца? І тая іх хутэй у такт.

— Ці так, ці так, вядома ж такі!

Паўдзіла падліза смела,

3-га верасня 1994 года а 13-й гадзіне на старажытным замчышчы ў Оршы і на Крапіўненскім полі пачнуцца ўрачыстыя, прысвечаныя бітве, якая адбылася 8 верасня 1514 года. Будзе асвятчаны помнік, выступіць навуковцы, грамадскія дзеячы, майстры мастацтваў.

Сутраўня гэтай — на чыгуначным вакзале Оршы з 10.30 да 12.00.

А 19-й гадзіне ў Аршанскім гарадскім парку — святочны канцэрт.

7 верасня ў Нацыянальным мастацкім музеі Беларусі — выстава ў экспазіцыі "Славяна твае, Беларусь".

У Мінску 8 верасня ў 18.30 ў парку Янкі Купалы да пляца пад оперным тэатрам пройдзе святлоўнае шосце з уладкам рыпскай канцыі. У 19.00 на опернага тэатра адбудзецца святочны мітынг і вялікі канцэрт зорак беларускай эстрады.

8 верасня ў Нацыянальным музеі гісторыі і культуры Беларусі — прэзентацыя карціны Генрыха Ціхановіча "Бітва пад Оршай 1514 года".

12 верасня ў музеі Максіма Багдановіча — адкрыццё мастацкай выставы "Гонар. Годнасць. Вацкаўшчына".

14 верасня ў Беларускай дзяржаўнай універсітэце — навуковая сесія, прысвечаная Аршанскай бітве. Арганізатарамі Камітэт па святкаванню 480-х гадоў перамогі беларускага войска пад Оршай.

Цэнтр міжнародных сувязей прапануе пазнаць у Германію ў г.Ольдэнбург па аўтамабілі з 13.09.94 г.

Кошт 260 ДМ + 60 тыс.руб.РБ.

Заяўка: 2.Мінск, вул.Каралы, 16. Тэл.(0172) 20-87-35, 26-55-77.

КІНААФІША МІНСКА

1 верасня

"МАСКВА": Да Дня Беларускай пісьменнасці і друку — д.ф. "Міжнародны кангрэс русістаў" (перад пачаткам сесансу) Дзень вяду ў ПТВ №38 — 9.00. "Скарбы Амазонкі" — 14.00, 18.00. "Мужы і палюбоўнікі" — 16.00, 19.00, 21.00. Інф.-музычны праг. — 22.00.

"КАСТРЬНІК": "Скарбы Амазонкі" — 14.00, 17.40, 21.00. "Паліцэйскі з таго свету" — 16.10, 19.20. Муз.-папулярны праг. "Макс-шоу" — 21.30.

"УРАПА": "Увага, чарпалі!" (д) — 13.30. "Дзівак у Беверлі-Хілз" — 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00. "Спадчына, ці дзячынкі! Плыву за ўсё!" — 18.50, 21.10. "Палукі, ці Начная мафія" — 15.30, 17.10.

"БЯРСЦЕ": "Гадзінка" — 11.30, 18.30. "Лепшыя ў Нью-Йорку" — 12.00, 16.00, 19.00. "Быць закаханым" — 14.00, 17.30. "Ноч выючага звера" — 13.00, 15.00, 17.00. Інф.-папулярны праг. — 20.30.

"ВІЛЬНІОС": "Рэма: не ўзброены і вельмі небеснечны" — 11.30, 20.00. "Смартыны заклад" — 13.30, 18.20, 22.00 (н). "Скрозь час" — 16.40. Сутраўня ў "Арт-кафе" — 20.30.

"ДРУЖБА": "Шэліма ў чорным" — 18.00, 21.20. "Смартыны заклад" — 15.10, 19.40. "Паміршэ" — 14.30 (н).

"ПАРТЫЗАН": "Дзікае каханне" — 14.00 (н). "Мужы і палюбоўнікі" — 17.50, 21.00. "Мужы і палюбоўнікі" — 18.00, 21.20. "Паліцэйскі з таго свету" — 16.10, 19.20. Муз.-папулярны праг. "Макс-шоу" — 21.30.

"ПЕРАМОГА": "Дзівак у Беверлі-Хілз" — 13.00, 16.20, 19.20. "Дух помсты" — 14.50, 20.00.

"САЛЮТ": "На сцэне вайны" (д) — 10.00. "Фенікс-воін, ці Вайна амазонка" — 14.10, 15.50, 19.00, 21.20. Да Дня Беларускай пісьменнасці і друку — д.ф. "Іван Навоўны" — 14.30, 17.30. "Дзікае каханне" — 12.00, 17.30.

"СЧАСЦІНІК": "Я, Франціш Скаріна..." — 14.20. "Шалёныя ночы Клеатры" — 14.30, 16.30, 18.30.

ры**** — 16.00, 17.40, 19.20, 21.00.

"БЕЛАРУСЬ": "Па край бездані" — 11.00, 16.50, 20.10. "Далёкая краіна" (2 с.) — 11.10, 15.30, 17.50. "Адночкі ў Амерыцы" (2 с.)*** — 12.50, 18.40. "Жанчына ў полыні"